

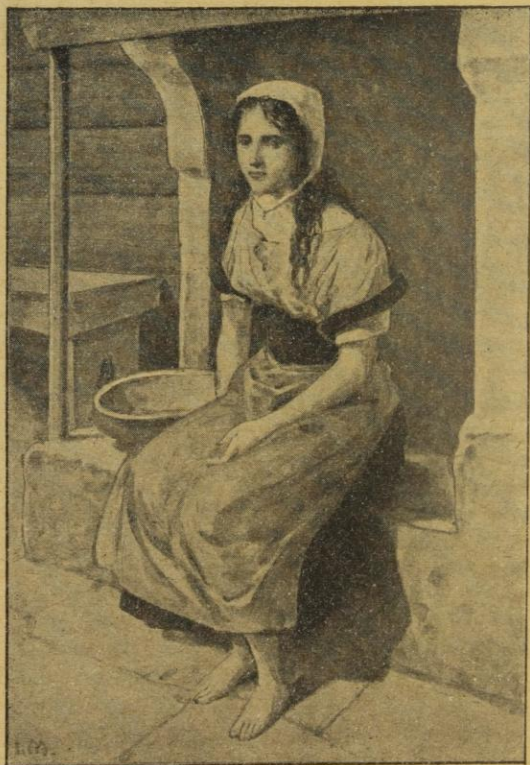
Askepot.

(Tysk eventyr.)

Det var engang en rik mand; hans kone blev syk, og da hun kjendte det led imot slutten, kaldte hun sin eneste datter til sin seng og sa til hende: „Gud give du altid maa være snild og god, saa skal du nok se at Vorherre altid hjælper dig, og fra himlen skal jeg se ned til dig og holde øie med dig.“ Da hun hadde sagt det, sov hun ind og døde. Piken gik hver dag ut til sin mors grav, for at graate der i stilhet, og altid blev hun ved at være snild og god. Saa kom vinteren, og sneen la sit hvite dække over graven; men da solen om vaaren hadde draget det bort igjen, tok manden sig en anden hustru.

Konen hadde to døtre med sig; de hadde hvite og vakre ansigter, men stygge og onde hjerter. Saa kom det en haard tid for den stakkars steddatteren. „Skal den dumme gaasen sitte inde i stuen hos os?“ sa de. „Lat hende selv stræve for sit brød! Ut med kjøkkentøsen!“ De tok saa hendes fine klær fra hende og lot hende faa et stygt gammelt skjørt i steden, og et par træsko. Saa satte de i at storle av hende og førte hende ut i kjøkkenet. Der fik hun

siden et haardt stræv fra morgen til kveld; tidlig i otten, før det blev dag, maatte hun staa op, bære vand og lægge paa varmen, koke og vaske. Endda gjorde søstrene hende alt det leie de kunde finde paa, hadde hende til nar, og slap ertene og bøunnerne i asken for hende, bare forat hun skulde ha den møien at sanke dem op igjen. Om kvelden, naar hun var træt efter alt sit stræv, hadde hun ikke nogen seng at ligge i, men maatte ligge i asken ved gruen. Derfor saa hun altid sotet og skidden ut, og saa kaldte de hende Askepot.

Nu hændte det en dag at faren skulde til marked, og han spurte da begge steddøtrene hvad han skulde ha med hjem til dem. „Fine klær,“ svarte den ene. „Perler og ædelstener,“ sa den andre. „Men du da, Askepot,“ sa han, „hvad vil du ha?“ Da svarte Askepot: „Jeg ber om den første kvist som støter mot hatten din paa hjemveien,“ svarte hun. Paa markedet kjøpte han da fine klær, perler og ædelstener til steddøtrene; men paa hjemveien, da han red gjennom smaaskogen, var det en hasselkvist som støtte hatten av ham; den brøt han av og tok med sig. Da han kom hjem, fik steddøtrene det de hadde ønsket sig, og til Askepot gav han hasselkvisten. Askepot takket for den, gik ut til sin mors grav og plantet kvisten der; hun graat saart i det samme, og hendes taarer faldt paa graven og vandet det unge træ. Det vokste op og blev stort og vakkert; Askepot gik derut tre ganger hver dag, graat og bad, og hver gang kom en liten hvit fugl flyvende og satte sig i træet, og naar det var noget hun ønsket sig, saa kastet fuglen det ned til hende.

Saa kundgjorde kongen der i landet at han vilde holde en stor fest, som skulde vare i tre dage, og alle de vakreste ungmøer i landet skulde være med, forat prinsen kunde finde ut den han likte bedst, og ta hende til brud. Da de to stedsøstrene til Askepot hørte at de ogsaa skulde være med, blev de nu rent kry og ropte til hende: „Nu skal du kjæmme vort haar og børste vore sko og fæste vore spænder paa os; for nu skal vi til bryllups paa kongsgaarden.“ Askepot gjorde som de bød, men graat sine modige taarer; for hun vilde ogsaa gjerne være med til dansen, og saa bad hun stedmoren om hun ikke kunde faa lov. „Du Askepot, som er saa sotet og skiddet!“ sa stedmoren. „Hvad skal du til bryllups, som hverken har klær eller sko? Vil du danse barbent?“ Men saa længe holdt Askepot paa at bede, saa stedmoren tilslut svarte: „Nu helder jeg dette fatet med gryn ut i asken; kan du sanke dem op alle sammen paa to timer, saa skal du faa gaa med.“ Da gik Askepot gjennem bakdøren ut i haven og ropte: „Kom, alle tarne duer, alle turtelduer, alle smaa fugler under himmelen, kom og hjælp mig at sanke!“

De gode i koppen,
de andre i kroppen!»

Straks kom to hvite duer ind gjennem kjøkkenvinduet, saa kom turtelduerne, og tilslut kom alle fuglene under himmelen flyvende og flagsende ind i kjøkkenet og slog sig ned i asken. Og duerne nikket med hoderne og pilket med nebbene, det gik saa fort, saa fort — tik tik! tik tik! —, og de andre smaaafuglene ogsaa — tik tik! tik tik! —, og snart laa

alle de gode grynene i fatet. Det var knapt gaat en time, saa var de færdige, og da fløi de sin vei igjen. Saa bar Askepot fatet ind til stedmoren, og nu var hun saa glad, fordi hun skulde være med til bryllups. Men stedmoren sa: „Aa nei Askepot, de kommer bare til at le av dig; du har jo ingen klær, og ikke heller kan du danse.“ Da satte den stakkars piken sig til at graate, og stedmoren sa: „Naa ja, kan du sanke op to fat med gryn paa én time, naar jeg strør dem ut i asken, saa skal du faa være med.“ For hun tænkte med sig: Det er jo rent umulig. Saa ristet hun to fat med gryn ut over asken; men piken gik gjennom bakdøren ut i haven og ropte igjen: „Kom, alle tamme duer, alle turtelduer, og alle smaa fugler under himmelen, kom og hjælp mig at sanke!

De gode i koppen,
de andre i kroppen!»

Og straks kom to hvite duer flyvende ind gennem kjøkkenvinduet, og saa kom turtelduerne, og tilslut kom alle fuglene under himmelen flyvende og flagsende ind i kjøkkenet. Og duerne duppet med hoderne og sanket med nebbene, og det gik saa fort, saa fort — tik tik! tik tik! —, og de andre fuglene ogsaa — tik tik! tik tik! —, og før en halv time var gaat, var de alt færdige og fløi sin vei igjen. Nu bar Askepot fatene ind til stedmoren, og nu var hun saa glad; for hun var viss paa at nu skulde hun faa være med til bryllups. Men stedmoren sa: „Det nytter nu ikke likevel. Du kommer ikke med; for du har ikke klær, og du kan ikke danse. Vi faar bare skam av dig.“ Dermed snudde hun ryggen

til hende, og vimset avsted med begge de stolte døtrene sine.

Da nu Askepot var blit alene hjemme, gik hun ut til morens grav under hasselbusken og ropte:

»Træ som gror i dødens have,
send mig nu god og gylden gave!«

Og straks kastet fuglen ned til hende en klædning av guld og sølv og et par sko som var utsydd med sølv og silke. Askepot tok paa sig klædningen og skoene og gik til kongsgaarden. Søstrene og stedmoren kjendte hende ikke, og mente det maatte være en fremmed kongsdatter, saa fin og vakker var hun i guldkjolen. Askepot sat jo hjemme, mente de, og grov i asken. Kongssønnen gik imot hende, tok hende ved haanden og danset med hende. Siden vilde han slet ikke danse med andre, og naar nogen kom og bød hende op til dans, sa han at han selv vilde danse med hende.

Hun danset til sent paa kveld; da vilde hun gaa hjem, men kongssønnen sa: „Jeg vil følge med dig;“ for han vilde se hvor den vakre piken hadde hjemme. Men hun smat fra ham og sprang ind i duehuset. Prinsen ventet, til faren kom, og til ham sa han at den fremmede jomfruen var smuttet ind i duehuset. „Skal tro det kunde være Askepot?“ tænkte faren, og fik fat paa øks og hakke, for at bryte op duehuset; men derinde var ingen at se. Da de kom hjem, laa hun, som hun pleide, i sine stygge klær i asken, og en søvnig oljelampe brandt paa gruen; for hun hadde smuttet ut bakveien fra duehuset og sprunget bort til hasselbusken; der hadde hun tat av sig de fine klærne

og lagt dem paa graven, og fuglen hadde ført dem bort, og saa hadde hun tat paa sig igjen sit gamle graa skjørt og lagt sig ved gruen i asken.

Dagen efter, da festen tok paa igjen, og forældrene og stedsøstrene var draget av gaarde, gik Askepot ut til hasselbusken og ropte:

«Træ som gror i dødens have,
send mig nu god og gylden gave!»

Da kastet fuglen en endda finere og vakrere klædning ned til hende, og da hun kom op paa kongsgaarden i disse klærne, maatte alle undre sig over hvor fin og vakker hun var. Kongssønnen hadde bare ventet paa hende, tok hende straks ved haanden og danset med hende, og siden vilde han ikke danse med andre, og naar nogen kom og bød hende op til dans, sa han at han selv vilde danse med hende. Om kvelden, da hun skulde hjem, fulgte kongssønnen igjen efter hende, for at se hvad det var for et hus hun gik ind i; men hun smat fra ham og sprang bak huset og ut i haven. Der stod et vakkert pæretræ; let som et ekorn kløv hun op i træet, og kongssønnen visste ikke hvor det var blit av hende. Men han ventet, til faren kom, og saa sa han til ham: „Den fremmede jomfruen er smuttet fra mig, og jeg tror hun maa være sprunget op i pæretræet.“ Da tænkte faren: „Skal tro det kunde være Askepot?“ Saa fik han fat paa en øks og hugg ned træet; men de fandt ikke nogen. Og da de kom ut i kjøkkenet, laa Askepot i asken, som hun pleide; for hun hadde sprunget ned av træet paa den andre siden, hadde baaret de vakre klærne til-

bake til fuglen i hasselbusken og tat paa sig igjen sit gamle graa skjørt.

Tredje dagen, da forældrene og søstrene var draget avsted, gik Askepot atter til morens grav og ropte:

»Træ som gror i dødens have,
giv mig nu god og gylden gave!«

Atter kastet fuglen ned en klædning, og den var saa herlig, at ingen hadde set maken, og da hun viste sig i den paa kongsgaarden, blev alle rent maalløse av undring over hvor vakker hun var. Kongssønnen vilde slet ikke danse med andre, og naar nogen kom og bød hende op til dans, sa han at han selv vilde danse med hende.

Ut paa kvelden, da Askepot skulde gaa hjem, vilde prinsen atter følge hende; men hun smat saa hastig fra ham, at han ikke kunde komme med. Men nu hadde han tænkt ut en list og latt trappen overstryke med bek, og den ene skoen hendes blev sittende fast, da hun sprang ned. Kongssønnen tok den op; den var liten og fin og av det rene guld. Morgenens efter tok han den med hjem til Askepots far og sa til ham: „Ingen anden skal bli min hustru end den som denne guldskoen passer til.“ Da blev begge søstrene glade; for de hadde vakre føtter. Den ældste gik ind i sit kammer for at prøve skoen, og moren stod ved siden; men skoen var liten og trang, saa hun kunde ikke faa ind stortaaen. Da gav moren hende en kniv og sa: „Hug av den taaen! Blir du dronning, saa slipper du at gaa tilfots.“ Datteren hugg av taaen og klemte foten ind i skoen; ondt

gjorde det, men hun bet tænderne sammen og gik ut til kongssønnen. Saa tok han hende op til sig paa hesten og red bort med hende. Men paa veien kom de fremom graven; der sat to duer i hasselbusken, og de kurret og ropte:

»Gro gro gurr i kroen,
blod, blod, blod i skoen!
Foten i klemme,
den rette brud sitter hjemme.«

Da saa han ned til foten hendes, og saa at det dryppet blod fra skoen. Saa vendte han hesten, red tilbake med den falske brud, og sa at den andre søsteren skulde prøve skoen. Nu gik hun ind i kammeret, og hun fik tærne ind i skoen; men hælen var for stor. „Hug et stykke av hælen!“ sa moren, og rakte hende kniven. „Naar du blir dronning, slipper du at gaa tilfots.“ Piken hugg et stykke av hælen og klemte foten ned i skoen. Ondt gjorde det, men hun bet tænderne sammen og gik ut til prinsen. Han tok hende op paa hesten sin og red bort med hende. Da de kom fremom hasselbusken, sat begge duerne der igjen, og de kurret og ropte:

»Gro gro gurr i kroen,
blod, blod, blod i skoen!
Foten i klemme,
den rette brud sitter hjemme.«

Da saa han ned til foten hendes, og saa at det dryppet blod av skoen. Saa vendte han hesten og førte den falske brud hjem. „Dette er heller ikke den rette,“ sa han til faren. „Har du ikke endnu en

datter?" — „Nei," sa manden, „ikke andre end den stakkars Askepot, som jeg har efter min første kone; men hende kan det umulig være." Kongssønnen vilde nu se hende likevel. Men stedmoren sa: „Aa nei, hun er da saa sotet og styg, hun kan ikke vise sig frem." Prinsen blev likevel ved sit; han maatte og skulde se hende, og Askepot blev ropt ind. Saa vasket hun ansigt og hænder rene, gik ind og neide for kongssønnen, og han rakte hende guldskoen. Hun satte sig ned paa en skammel, tok av sig den tunge træsko, og stak foten ned i guldskoen. Da kongssønnen skulde se efter, sat den som den skulde være støpt til hende, og da han nu saa hende ind i ansigtet, kjendte han hende igjen, og saa det var hende som han hadde danset med. „Dette er den rette brud!" sa han. Stedmoren og døtrene hendes blev likbleke av harm og avindsyke; men prinsen tok Askepot op paa hesten og red bort med hende. Da de nu kom fremom hasselbusken, kurret begge duerne og sa:

«Gro gro gurr i kroen,
ikke blod nu i skoen!
Skoen passer greit og grant,
den rette brud tilslut han fandt.»

Og da de hadde ropt dette, kom de begge flyvende og satte sig hos Askepot, en paa hendes høire aksel, og en paa den venstre, og der blev de sittende.

Da kongssønnen skulde holde bryllup, kom de falske søstrene og gjorde sig saa blide mot Askepot, for at faa del i hendes lykke. Og da brudedefølget

drog til kirke, vilde den ældste endelig gaa paa den høire siden av hende, og den yngste paa den venstre. Da pikket duerne et øie ut paa hver av dem. Paa hjemveien fra kirken gik den ældste paa den venstre, og den yngste paa den høire siden. Og saa pikket duerne ut det andre øiet paa hver av søstrene. Saaledes blev de straffet for sin ondskap og falskhed, og var blinde siden alle sine levedage.
